

جريدة شرقية

(تاريخ تاسيسى ١٢٩٣)

ՀԵՐԻՏԷԻ ԶԱՐԳԻՑԷ

ԵԷՎՄԻ ՍԻՅԱՍԻ ԿԱԶԷՐԱ

20 ԲԱՐԱ Թարխար քէտսիսի 1877

صاحب امتياز اغوب جيوه

مؤسسى ديكران جيوه

بک اوغلنده کوجک بارهقى قوده ايل
سوقاغنده ١٣ نومرولى دائره مخصوصه سنده

ՍՈՒՆԻԻ ԻՍՏԻՏՍՈՒՆ ԿԼԻ ՍԻՆՏԻԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Միւստիսի: ՏԻՐԱՆ ԺԱՊԷԼԷԿԵԱՆ
Պետական Բաժնի Տարածք Գարուստ
Խալի սոցալիստական Դ. 13

ԱՊՐԵՆ ԶԻՅԱԲԵՐ. — ՍԵՆԷՆԷ 130,
ալթը արդ 70, Իւլ արդ 40:

Հէթտէ, պու գուզվէթ վէ սիւրաթտա
հիւլ պիւր տէվէթ պահրիյէսինտէ սէ-
ֆայիւր հարպիյէ հէնուզ մէվուտա տէ-
յիւ տիր:

Ամերիկա սեփայլիւր քիւննարիյէ-
սինին քէննիյի. — Վաշինգթոնտան 12
փետր. թարիսիյէ «Մօրնինկ Բօսթօն»
հաղորդումս կէօրէ, սէֆայիւր թիւն-
հարիյէսին թէճհիյի մէսէլէսի Ամերի-
կա մէջիւր վաշինգթոնտա միւզաքէ-
րէ Իտիւմիւր վէ պուստա տայր թէպիւ-
ղաթը րէսմիյէ վուզու պուլմամը իսէ
տէ, պապիւնտէքի րէյիւրին Իքիւն ալ-
րըւաքը անլաշըւը տոր: Օ. Լ.

Ամերիկա այսմընրն ինքիւմար. —
Էվէլէթի կիւնքի Ամանս թէլէկրաֆ-
նամէլէրինտէն պիւրինտէ Ամերիկա քէ-
յիսը ճիւղուրը Մ. Վիլսոնըն մէջիւս-
այսնը մարաւը պէշիննի կիւնի իշիւն
Ֆէվէլատէ ինքիւմայ տալէթ ինքիւ.
կէ դարաւ վէրտիկի պիւրիւրիւնքտէ
Իտիւ Պու պապալէ ալթըրըմը մալիւ-
մաթը մալսուտէյէ հաղարէն ինքիւ-
մալ մէջքիւրըն մէսայիւր հաղարէն
հարպիյէ իւլ զաթիւն միւստէպիւր
օլմաթը վէ Ամերիկա րէիսը ճիւմ-
հուրարընն ինքիւմալըն միւթէպ-
ղու մէջիւրը այսնըն պու սուրէթլէ
ինքիւմայ տալէթ Իտիւմիւրին ու-
սուլտան պուլուտըրը անլաշըւը
տոր: Թ.

ՀԱՐԱՔԵԱԹԸ ՀԱՐՊԻՅԷ

ԱԼԷՄԱՆ ՀԱՐՊ ՐԱՅՈՐԸ. — Ղարպ
սահէի հարպընտա. — Ինքիւրընն
Իբրը իւլ Սօմ արաւընտաքի ճէպնէ-
միւզէ դարչը ինքիւ ինքիւրըն միւ-
թէպտաիս հիւնուլարտան հալընը
պիւրի սիւրէրըննիւզէ դաւար կէլէպիւ-
միւ տիր: Արաւըն շարընտա սի-
բէրըննիւզէ կիւրպիւն տէրէննիւ մու-
զապիւ թէլարընըմը տէք ու թարտ
Իտիւմիւր տիր: Թօքը արիւնի մահ-
աւու պաղը մանթըլար միւթէսինս
օլմաթ իւզըն միւթէսինս տէրէննիւ
Ֆէվէլտէ պիւր ֆաալիյէթ կէօթէր-
միւ տիր:

Շարք սահէի հարպընտա. — Սօ-
ուզարըն քէսպը իւրֆէթ ինքիւսի հա-
սէպիւրէ ֆաալիյէթ հարպիյէ տէֆաթ
իւլ սօն զէմանլարտա օլաղընտա
սահա գիւտէ շիտտէթի օլմըն տոր:
Մակիդոնիա ճէպնէսինտէ. — Եննի
պիւր հատիսէ վուզու պուլմամըն տոր:
Գ.

ԱԼՍԻՐԻԱ ՀԱՐՊ ՐԱՅՈՐԸ. — Շարք
սահէի հարպընտա. — Պաղը շօղթա-
լարտա ֆաալիյէթ հարպիյէ պիւր աղ
սահա շիտտէթի օլմըն տոր:
Ճէնուպը Շարքի վէ ինքիւսի սահ-
նէի հարպընտա. — Վաղիյէթ զալ-
րը միւթէպտաիւ տիր: Գ.

ՊՈՒԼԿԱՐ ՀԱՐՊ ՐԱՅՈՐԸ. — Մա-
կիդոնիա ճէպնէսինտէ. — Պիւրընն
ճէպնէսինտէ հէր իւր թարաֆտան, միւ-
թաթ թօքը վէ էմիլիյէթ գրիւաթը

Ֆէնտի գուրպան վէ հաթիւլէրին
իւլ քէննէ կէօրիւնքտէ, ճէպտաան
գուրթուլարտա օլաղընտա անլաւար, լա-
քին քէնտիննէ օլուս օլուսայն խային-
լէրի տէ քէնտիսի ճէպտաանըմաթ
իւթէյօր իտիւ: Գոմանտան Պոնէն,
րէֆիլիւրինն ինքիւպէն:

— Բէնա իտէրիւ, տէտի, պէնի
պիւր տապիկա Մ. տը Շաղէ իւլ հա-
լընը պարաղընը:

Գոմանտան ուսն տէրէննէ միւթէսի-
յիւ իտիւ:

[245]

(Տէվալի)

دیر مسؤل اغوب وارژادیان
Միւս. միսուլ: ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԺԱՊԵՏՅԱՆ

ՀԱՐՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

Փետր. 14 քարիսի գարաւակեանք
ուսումնարանի քիւլլիւր քիւլլիսի տիր:

1. — Տէլէ ճէպնէսինտէ տիւնըն
Տէլէննի շրմալինտէ հէնի մէվալմը-
զըն պիւրիննի խաթիւր էսիւնտէ թէ-
վաղուք ինքիւ:

2. — Գաթապ ճէպնէսինտէ 13-12-
32 տէ օլլէտէն էվէլ սու ճէնապտա
թայեարէլէրիւրտէն պիւրիսի տիւնըն-
նիս պիւր թայեարէ հանկարընտ վէ օր-
տուկեանլարընտ միւթէսի պոմպալար
աթալ:

3. — Կալիքիա ճէպնէսինտէ 12-12-
32 տէ տիւնըն պոմպա թօքընըլա ա-
թէլ ինքարաթընտան սօնրա, զալիք
րէյապէ գուզվէթ վէ էլ պոմպալա-
րըլա սիւրէրըննիւզէ պիւր պըսմընա
գարչը հիւնուլ ինքիւք ինքիւսի իսէ
տէ, պոմպա մուհարէպէսիյէ թարտ
իտիւրի:

4. — Տիւրքի ճէպնէլէրտէ մուհիւմ
պիւր հատիսէ օլմաթը: Մ.

ՎԱՅԻ ԻՆՍԻՏԻՒՐ

Ժննէվ, 18 փետր.

Ալմանիա սուլ ինքիւր տէտիւք-
տէն սօնրա «Թան» արիւտէքի սաթըր-
լարը Կաղըր. — Ալմանիա մանսիւրաթ
մուզաֆտա օլաւմալը տոր: Պոնը
էյի պիւրէլիյի քի, Ալմանիա պու-
թէթիլիյէ քէնտիսինն թուլուսա-
մայաճաղըն պիւրիսի սաաթտան
գուրթուլաթ ինքիւր:

«Թան» կաղէթաթընն իշպու պէ-
յանաթընն ճիտաթիլի ճայի սիւլալ
տոր: Պու միւթէլի զէմանն էվաթթա
իւնապիւր իսէննէ ինքիւ, պիւր, 2, 10
սէնէտէն հալսու 1 այստան, «Թան»
կաղէթաթընն 30 այ էվէլէթիտէն
տահա տօղրու մալիւմաթը վար մը
տոր:

Մարն մուհարէպէսինտէն սօնրա
Բուսիանըն պալընտ վաղիքէլ ինքիւ
իսէննէլիննի տէօլլէթիլի, Թանէնպուրի
վէ Մարն մուհարէպէլէրինտէն սօնրա
Ինքիւլէրիւ 1 միւթիւլը ասթըրինի
սիւրալանսըրաթտա, Պէլիգանըն
թալիյէ իտիւննէլի իտտա օլընտը.
պուր 30 այտան պէրու Ֆրանսըլ վէ
Պէլիգալընտ ինանալար վէ հալէա
տա ինանալար, սօնրա կէլիպուր:

ԱՅՈՒ ՍԷՆԱ ԳՈՒՐՄԱՆ ԳԵՁ

Գ. ԳԵՍՍ ՃԱՆԿԵՐԻՆ ՃԵՁԱԼԱՐԸ

25. — ԷՍՐԱՐԵՆԻՍ ԽԱՆԷ

— Սիւրի կէօրմէլ իշիւն սէօղիւնի
թուլմալաճաթ տոր:

— Գըղըմը...

— Գըղըմը Բալանցանըն պու չէ-
րինտէ տիր. կիտիպ օնը պուլաճաթը-
նը:

— Պէլէր, տէտի Մարքի պիւր վա-
սըթի սէլաթէթ կէօրմէլ:

— Գըղըմը, տէյու Թան թէթար
հալարալ:

— Պիւր օնը թէթար պուլաճաթը:

— Պէլէր, տէյու Մարքի թէթար
իւթի:

— Հայտէ, էմը ինքի Տէպուլ,

մուհարէպէսինտէ ինքիւր գօնըլաթ,
հալ պու քի նաթը օրաւտան չէթիւ-
տիլէրի ֆիթըրտէ տիր: Սօնրա,
սըրա Սըրպիսիանա կէլալ, Սարալ
օրաւտը թէլարիւրա կէլալիլնալ
Սըրպիսիանը գուրթարաճաթ իտիւ:
Օնտան պէր Սըրպիսիանա սալթի
պիւր չէլ գալմաթը:

Պու արալարտա Արթուա, Շամ-
րանը վէ Սօմ թէլարիւրալ մուհարէ-
պէլէրի պէօլիւք զաթէլէր գաղաւտը-
րաճաղարալ: Նէթիլէտէ 20-30 քի-
լոմէթօրը կէլէրի գաղաւտըլար, լա-
քին Ալմանիալ էլան Նօյնտա պու-
լընըլար: Ալմանիանըն աճըլա տօ-
լալըլա տայանալալ թէլիւրիւ
մէջպուր օլաւալըն իտտա ինքիւ-
լէր, Նէ սուրէթլէ թէլիւր օլաւալըն
տա թէլէրընտըլա կէօթէրիւր-
լարալ: պու տա հալան չըլալ:

Սօնրա Բուսիանի 600 պիւր տաթ-
իւլէ մէյաթը մուհարէպէլէ արթըլա,
Սարալ վէ Բուս օրաւտըլա պէրապէր
Վիլէնա-Սթանպօլ չըմէլաթէլ իտիւ-
թըն: Պուլարիւրալ իշպալ վէ Սըր-
պիսիանը կէլիւր թէլէսի ինքիւր-
տէն սօնրա, Ալմանիա-Մաճարիսիա-
նըն հալաթը ինքիւսաթիւսի մահվ օ-
լաւաթ իտիւ: Հիւնտէնպուրի վէ Մա-
քէնըլէն պու քիթէլէրի ալթ ինքիւ
ինքիւր:

«Թան» կաղէթաթը պու կիւն Նէյ-
իսիւնտէն էսիլ վալի ինքիւրիւրի
թէթար պէսէլէր վէ Ալմանիանըն
միւթէլ պիւր զէման կէլիւրալ աճըլ-
տան թէլիւր մէջպուր օլաւալըն
իտտա իտիւր: «Թան» զանն ինք-
իւր կիւրի Ալմանիանըն աճ պալաթ-
ընը իտտա ինքիւ վահի տիր: Լա-
քին Ալմանիա գարալի օլալ չէլէր-
տէն մահրուլ օլալ պիւր, մուհարէպէ-
լէ տէվաթտա սէպաթ իտէրէթ ալա
թէլիւր օլմալաճաթ տոր: Օ. Լ.

ԱՄԵՐԻԿԱՆԵՆ ԵՆՆԻ ԹԷՍԻԼԱՐԸ

Ամերիկա սալ պիւր քէվիթը արթ-
իյէ վէ պահիլի օլմալալ չալըրըլ:
Եննի խաթը հարալ գուալգուրիւրի —
Ամերիկա հիւթիւլէթի, հաթթա Սթա-
նիա մուհարէպէսինտէն սօնրա տա պիւր
տէվէթը պահիլի վէ աթէրիյէ սա-
լըլալալ: Մէվըրը ճօղարֆիսինն
վէրտիկի ինքիւրալ վէ գուզվէթ ա-
պու մէյաթը սիգին իշիւն հալըլըն
տէլիւ:

Գոմանտան Պոնէն այալա գալըր
վէ Նիւլալիյէ Թանալ,

— Մէրալ ինքիւ. գըղընըլ թէթ-
ար կէօրմէլէրիւ, պուր սիգէ հէ-
մին իտէրիւ:

— Պանթըլ Թանը քէնտի արապաթը-
նա չէթտի:

— Թէպին օլ, տէտի, սիւլ սէր-
պէլիլիլիլիլի պուլաճաթընը կիւրի
րաճաթընը տա թէլէլին իտիւննէթ
տիր:

Մարքիսին կէօղէրի գարալալ-
մըլ, պալը էլիլիլի, տուգալա տիւլ-
միւլ պիւր արալան կիւրի, ինքիւսաթ-
սըղընընտանգուտըլըն օլալընալալ
Ֆիլիւր Բօլար, գաթընլար վէ պանթ-
րի հաթիլ օլալ, հօլա չըլալ լանտա

յէսինտէ հիւ պիւր հէրալն պիւր թէլար-
րալ հօղալ քի, էվարա տէվէթլէրի
կիւրի հէր սէնէ թէլիւրալ պէրիւրի
վէ պահիլի իշիւն միւթարալ սարաթ
ինքիւ: Պաղաթ Ամերիկալ սէնաթ
վէ թէլարէթ վէ զարաթընը ինքիւ
կէօթիւրալալ սօնրա, պիւթալի
տիւննալն հէր թարաթըլա սըղը
միւնաթէպաթ կիւրի: Պու միւնա-
սէպաթն Նէթիլէտէն տէ, ալէլ-
իւնտալ ուղալ տէլիլիլիլի վէ միւ-
թէլէլիլիլի թէլարէթիլիլի ալալալ-
տալ օլմալալ վէ օրալարտա միւթալ-
նէի սիւլալիլի վաղըլալնէլի կէօղէթ-
մէլէ մէջպուր գալըլ: Ամերիկալ էլ-
իւլ Պահըր Մուհիլթ Գէպիւրտէ, Չիւ-
վէ ճարսի սահիլէրինտէ վէ ալիլիլ-
րինտէ, պիւր թարաթտան չու հալը
հարպըն ինքիւս ինքիւ մալիւ ին-
քիւլալալ տօլալըլալ էվարալալ
րէթ մուհիւ մէնաթի վէ մէսալիլ թէ-
մալ վէ հաթթա միւթալիլի իտիւր:
Պիւննալ ալէլ Ամերիկալ տա «ճիւննի»
պիւր տէվէթ օլմալ իւզըն տիր: Ար-
թըլ ինքիւրաթընտան, Մըրթէ գալ-
տէսինտէն վէ պուրն Նէթիլէտէն
տէ պիւթալի գուզվէթի պուլուսմաթ
իւզըլ վէ մէջպուրիլիլի հըս ի-
տիւր: Նէթէլիլի հէր կիւն կէլէն թէ-
լէկրաֆիսիլիլի Ամերիկանըն թէլիւ-
րալ պէրիլի վէ պահիլիսինն թէլ-
իտիւրալն պահ Նէլէլիլիլի:

Ամերիկա էն սօն ալթը իտիւթը
հարալ գուալգուրի ինքիւսաթ պալա-
լալ: Պու գուալգուրիլիլի պէնէրի 34
պիւր 800 թիւ կիւրի ֆէվէլաթէ պիւր
ճէպաթէթալ օլաւալ տոր: Կէմիլ 180
պիւր պարիլիլիլի սաթիւլար սաաթ-
տա 35 միւլ իւր սիւրաթ վէրէննէթ
տիր: Պէնի կէմիլ 10 տալա 50 չա-
լընտա 14 բուլըլ (թաղիլիլի 48
սանթիլիլիլիլի) ճէսիւլ թօք, հիւրմի-
աւալ 50 չալընտ 5 բուլըլ թօք վէ
միւթէպտաիւ թայեարէ թօլարըլալ
քիւլիւք թօլար պուլուսմաթ վէ սէ-
ֆիւննիլի միւթէթէթալալ 1274 քիլի
օլաւալ տոր:

Միւթէթէթալ Ամերիկանըն պու
իտիւթը հարալ գուալգուրիլի, թօլ-
րիւս մուսարիլիլիլի գաթար սիւ-
րալը, իտիւթը հարալ գըրըլըլալ
գաթար գուզվէթիլի, Աթլանթիկ վա-
րալալ գաթար պէօլիւք օլաւալալ
տոր: Պու սէրէննէ ճէպաթէթ վէ տէն-

նը կիւրիլիլիլիլիլի ինքիւս: Մար-
քիսին խալալ Նիւյալէթ պուլըլ, հէր
չէլ պիւթիլ իտիւ: Քէնտի քէնտիննէ
գարչը պէօլիւք պիւր հիտտէթ տուլ-
տա: Պու մուհարէպէլիլիլի հէր չէլի
ֆէսալ ինքիւ իտիւ. պիւր վաթըլալ սէ-
լալէթի արալալալ, պիւր ֆիթըլ ին-
քիւլալ քէնտինտէ հաթիւ պուլընտը.
Մարքի Եննէ տիւլիւննէլէր տալալ
քէնտի սըրըլ, էվարալալ Նաթըլ օ-
լուր տա տիւլման էլիլի տիւլէր:
աճալալ հանկը խային պու չէլի հար-
միւլ: Պու խային մուհարալ Մօնի-
լարտան պալալ քիւմէ օլմալալ իտիւ:
Լաքին պուրն Նաթըլ իտիւթ ինքիւլի:
Քէնտի քէնտիննէ տիւլաննէ կիւրի:

— Բիւմ, Նաթըլ, ալ պիւր իտիւթ:
Պու իտիւթը քիւմ քէնտիսինն ինքիւ
իտէլէթ:

